Lectia 6. UN ALGORITM PARALEL PENTRU SOLUTIONAREA JOCURILOR BIMATRICEALE IN STRATEGII PURE. LUCRAREA DE LABORATOR NR. 1

6.1. Jocuri bimatriceale si situatii Nash de echilibru.

Fie dat un joc bimatriceal $\Gamma = \langle I, J, A, B \rangle$ unde I – mulţimea de indici ai liniilor matricelor, J – mulţimea de indici ai coloanelor matricelor, iar $A = \|a_{ij}\|_{\substack{i \in I \\ j \in J}}$, $B = \|b_{ij}\|_{\substack{i \in I \\ j \in J}}$ reprezintă matricele de câștig ale jucătorilor.

Elementul $i \in I$ respectiv $j \in J$, se mumeste strategie pura a juvatorrului 1, respectiv a jucatorului 2, perechea de indici (i,j) reprezinta o situatie in strategii pure. Jocul se realizeaza astfel: fiecare jucator independent si "concomitent" (adica alegereile de strategii nu depind de timp) alege strategie sa, dupa care se obtine o situatie in baza careia jucatorii calculeaza castigurile care reprezinta elementul a_{ij} pentru jucatorul 2 si cu aceasta jocul ea sfarsit.

Situația de echilibru este perechea de indici (i^*, j^*) , pentru care se verifică sistemul de inegalități:

$$(i^*, j^*) \Leftrightarrow \begin{cases} a_{i^*j^*} \ge a_{ij^*} & \forall i \in I \\ b_{i^*j^*} \ge b_{i^*j} & \forall j \in J \end{cases}$$

Vom spune că linia i strict domină linia k în matricea A dacă și numai dacă $a_{ij} > a_{kj}$ pentru orice $j \in J$. Dacă există j pentru care inegalitatea nu este strictă, atunci vom spune că linia i domină linia k. Similar, vom spune: coloana j strict domină coloana l în matricea B dacă și numai dacă $b_{ij} > b_{il}$ pentru orice $i \in I$. Dacă există i pentru care inegalitatea nu este strictă, atunci vom spune: coloana j domină coloana l.

In baza definitiei prezentam urmatorul algoritm secvential pentru determinarea situației de echilibru.

Algoritmul 6.1

- a) In cazul cand nu se doreste determinarea tuturor situatiilor de echilibru se eliminarea din matricea *A* și *B* a liniilor care sunt dominate în matricea *A* și din matricea *A* și *B* a coloanelor care sunt dominate în matricea *B*.
- b) In cazul cand se doreste determinarea tuturor situatiilor de echilibru se eliminarea din matricea *A* şi *B* a liniilor care sunt strict dominate în matricea *A* şi din matricea *A* şi *B* a coloanelor care sunt strict dominate în matricea *B*.
- c) Se determină situațiile de echilibru pentru matricea $(A', B'), A' = ||a'ij||_{i \in I}$ și $B' = ||b'ij||_{i \in I}$ obținută din pasul a) sau pasul b). Este clar că $|I'| \le |I|$ si $|J'| \le |J|$.
 - Pentru orice coloană fixată în matricea A' notăm (evidențiem) toate elementele maximale după linie. Cu alte cuvinte, se determină $i^*(j) = Arg \max_{i \in I'} a'_{ij}$ pentru orice $j \in J'$.
 - Pentru orice linie fixată în matricea B' notăm toate elementele maximale de pe coloane. Cu alte cuvinte, se determină $j^*(i) = Arg \max_{i \in J'} b'_{ij}$ pentru orice $i \in I'$.
- d) Se construiesc situațiile de echilibru pentru jocul cu matricele inițiale A și B. Vom analiza următoarele exemple.

Exemplul 6.1. Situația de echilibru se determină numai în baza eliminării liniilor și a coloanelor dominate. Considerăm următoarele matrici:

$$A = \begin{pmatrix} 400 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 300 & 300 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 200 & 200 & 200 & 0 & 0 & 0 \\ 100 & 100 & 100 & 100 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ -100 & -100 & -100 & -100 & -100 & -100 \end{pmatrix}. \ B = \begin{pmatrix} 0 & 200 & 100 & 0 & -100 & -200 \\ 0 & 0 & 100 & 0 & -100 & -200 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & -100 & -200 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & -200 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}.$$

Vom elimina liniile și coloanele dominate în următoarea ordine: *linia 5, coloana 5, linia 4, coloana 4, coloana 3, linia 3, coloana 0, linia 0, coloana 1, linia 1.* Astfel obținem matricele A' = (200), B' = (0) și situația de echilibru este $(i^*, j^*) = (2,2)$ și câștigul jucătorului I este I00, al jucătorului I2 este I10.

Exemplul 6.2. Considerăm următoarele matrice
$$A = \begin{pmatrix} 2 & 0 & 1 \\ 1 & 2 & 0 \\ 0 & 1 & 2 \end{pmatrix}, B = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 2 \\ 2 & 1 & 0 \\ 0 & 2 & 1 \end{pmatrix}$$
. În matricea A nu există

linii dominate, în matricea B nu există colane dominate. Pentru comoditate, vom reprezenta acest joc

astfel:
$$AB = \begin{pmatrix} (2,1) & (0,0) & (1,\underline{2}) \\ (1,\underline{2}) & (\underline{2},1) & (0,0) \\ (0,0) & (1,\underline{2}) & (\underline{2},1) \end{pmatrix}$$
. Uşor se observă că în acest joc nu există situații de echilibru în strategii

pure.

Exemplul 6.3. Considerăm următoarele matrice: $A = ||a_{ij}||_{i \in I}^{j \in J}$, $B = ||b_{ij}||_{i \in I}^{j \in J}$,

unde $a_{ij} = c, b_{ij} = k$ pentru orice $i \in I, j \in J$ și orice constante c, k. Atunci mulțimea de situații de echilibru este $\{(i, j): \forall i \in I, \forall j \in I\}$.

6.2 Algoritmul paralel pentru determinarea situatiilor Nash de echilibru.

Structura algoritmului paralel construit va fi determinat de modul de paralelizare la nivel de date. Adica se pot utiliza urmatoarele modalitati de divizare si distribuire a matricelor A si B:

- Matricele se divizeaza in submatrici dreptunghiulare de orice dimensiune¹. In acest caz se complica foarte tare modalitatea de construire a situatiilor de echilibru petru jocul cu matricele initiale. Penrtu lucrarea de laborator nu este obligatoriul utilizarea acestui mod de divizare a matricelor;
- Matricele se divizeaza in submatrici de tip linii sau submatrici de tip coloana. In acest caz construirea situatiilor de echilibru pentru jocul initial este destul de simpla.

Vom descrie matematic algoritmul paralel pentru determinarea situatiilor Nash de echilibru în strategii pure pentru jocul bimatriceal $G = \langle I, j, A, B \rangle$, unde $A = \left\| a_{ij} \right\|_{i \in I}^{j \in J}$, $B = \left\| b_{ij} \right\|_{i \in I}^{j \in J}$. Vom presupune ca matricea A este difizata în submatrici de tip coloana și matricea B este divizata în submatrici de tip linii. Adica vom obține un șir de submatrici SubA^t = $\left\| a_{ij} \right\|_{i \in I}^{j \in J_k}$ și SubB^t = $\left\| b_{ij} \right\|_{i \in I_k}^{j \in J_k}$, unde $I_k = \left\{ i_k, i_{k+1}, ..., i_{k+p} \right\}$ și $J_k = \left\{ j_k, j_{k+1}, ..., j_{k+p} \right\}$. SubA^t este o submatrice care consta din p coloane ale matrice A incepand cu coloana numarul k și este "distribuita" procesulul cu rancul t. Similar SubB^t este o submatrice care consta din p linii ale matrice B incepand cu linia k si este la fel distribuita procesului cu rancul t. Folosind algoritmul 6.1 descris mai sus procesul cu rancul t va determina pentru orice $j_k \in J_k$ graficul aplicatiiei mutivoce $i^*(j_k) = \operatorname{Argmax}_{i \in I} a_{ij_k}$, adica $g_k \in I_k$ graficul aplicatiiei mutivoce $j^*(i_k) = \operatorname{Argmax}_{j \in J} b_{i_k j}$, adica $g_k \in I_k$ graficul aplicatiiei mutivoce $j^*(i_k) = \operatorname{Argmax}_{j \in J} b_{i_k j}$, adica $g_k \in I_k$ graficul aplicatiiei mutivoce $j^*(i_k) = \operatorname{Argmax}_{j \in J} b_{i_k j}$, adica $g_k \in I_k$ graficul aplicatiiei mutivoce $j^*(i_k) = \operatorname{Argmax}_{j \in J} b_{i_k j}$, adica $g_k \in I_k$ graficul aplicatiiei mutivoce $g_$

¹ Mai tarziu se va studia algoritmul 2D-ciclic de divizre a matricelor in submatrici.

arata ca exista modalitati de divizare a matricelor in care deja procesul cu rancul t nu poate determina "de unul singur" $i^*(j_k)$ si $j^*(i_k)$ (de exemplu daca matricele sunt divizate in submatrici linii).

Algoritmul paralel pentru determinarea situațiilor de echilibru trebuie sa contina urmatoarele:

- a) Eliminarea², în paralel, din matricea A și B a liniilor care sunt dominate (sau strict) în matricea A și B a coloanelor care sunt dominate (sau strict) în matricea B.
- b) Pentru orice proces t se determina submatricele SubA^t si SubB^t.
- c) fiecare proces t determină i*(j_k) si j*(i_k) pentru orice k. Pentru aceasta se va folosi funcția MPI_Reduce și operația ALLMAXLOC³ care determina toate indicele elementelor maximale si este creata cu ajutorul functiei MPI_Op_create. Dupa procesul t determina LineGr^t si ColGr^t in indici globali, adica indicii elementelor din matricela A si B.
- d) Procesul cu rankul 0 va determina multimea de situatii Nash de echilibru care este $NE = (\bigcup_t \text{LineGr}^t) \cap (\bigcup_t \text{ColGr}^t)$.

Vom exemplifica algoritmul descris mai sus. Consideram jocul din Exemplu 6.1 si fie ca t=0,1,2. Atunci submatricele corespunzatoare proceselor vor fi:

$$A^{0} = \begin{pmatrix} 400 & 0 \\ 300 & 300 \\ 200 & 200 \\ 100 & 100 \\ 0 & 0 \\ -100 & -100 \end{pmatrix}, A^{1} = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \\ 200 & 0 \\ 100 & 100 \\ 0 & 0 \\ -100 & -100 \end{pmatrix} A^{2} = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \\ 0 & 0 \\ 0 & 0 \\ -100 & -100 \end{pmatrix}$$

$$B^{0} = \begin{pmatrix} 0 & 200 & 100 & 0 & -100 & -200 \\ 0 & 0 & 100 & 0 & -100 & -200 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}, B^{1} = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 & -100 & -200 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & -100 & -200 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}, B^{2} = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 & -200 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

Procesul cu **rancul 0** determina: $gr_0i^* = \{(0,0)\}, gr_1i^* = \{(1,1)\}, LineGr^0 = \{(0,0), (1,1)\}; gr_0j^* = \{(0,1)\}, gr_1j^* = \{(1,2)\}, ColGr^0 = \{(0,1), (1,2)\}.$

Procesul cu **rancul 1** determina: $gr_0i^* = \{(2,0)\}, gr_1i^* = \{(3,1)\}, LineGr^1 = \{(2,0), (3,1)\}; gr_0j^* = \{(0,0), (0,1), (0,2), (0,3)\}, gr_1j^* = \{(1,0), (1,1), (1,2), (1,3)\},$

ColGr¹ = $\{(0,0), (0,1), (0,2), (0,3), (1,0), (1,1), (1,2), (1,3)\}$. In indici "globali" (adica a matricelor A si B) vom avea: LineGr¹ = $\{(2,2), (3,3)\}$;

 $ColGr^{1} = \{(2,0), (2,1), (2,2), (2,3), (3,0), (3,1), (3,2), (3,3)\}$

Procesul cu **rancul 2** determina: $gr_0i^* = \{(0,0),(1,0),(2,0),(3,0),(4,0)\}, gr_1i^* = \{(0,1),(1,1),(2,1),(3,1),(4,1)\}, LineGr^2 = \{(0,0),(1,0),(2,0),(3,0),(4,0),(0,1),(1,1),(2,1),(3,1),(4,1)\}; gr_0j^* = \{(0,0),(0,1),(0,2),(0,3),(0,4)\}, gr_1j^* = \{(1,0),(1,1),(1,2),(1,3),(1,4),(1,5)\}, ColGr^2 = \{(0,0),(0,1),(0,2),(0,3),(0,4),(1,0),(1,1),(1,2),(1,3),(1,4),(1,5)\}.$ In indici "globali" (adica a matricelor A si B) vom avea:

LineGr² = {(0,4), (1,4), (2,4), (3,4), (4,4), (0,5), (1,5), (2,5), (3,5), (4,5)}; ColGr² = {(4,0), (4,1), (4,2), (4,3), (4,4), (5,0), (5,1), (5,2), (5,3), (5,4), (5,5)}.

Procesul **cu rancul 0** va determina pentru indici globali:

LineGr = LineGr⁰
$$\cup$$
 LineGr¹ \cup LineGr²= {(0,0), (1,1), (2,2), (3,3), (0,4), (1,4), (2,4), (3,4), (4,4), (0,5), (1,5),

² Acest punc nu este obligatoriu.

Acest punc nu este obligatoriu.

³ În cazul utilizării operației MAXLOC rezultatele pot fi incorecte.

si

Pentru realizarea acestui algoritm pe clustere paralele sunt obligatorii următoarele:

- 1) Paralelizarea la nivel de date se realizează in urmatoarele moduri:
 - a) Procesul cu rankul 0 inițializează valorile matricelor *A* și *B*, construieste submatricele SubA^t, SubB^t si le distribuie tuturor proceselor mediului de comunicare.
 - b) Fiecare proces din mediul de comunicare construieste submatricele SubA^t, SubB^t si le initializeaza cu valori.
 - c) Distribuirea matricelor pe procese se face astfel încât să se realizeze principiul *load balancing*.
- 2) Paralelizarea la nivel de operații se realizează și prin utilizarea funcției MPI_Reduce și a operațiilor nou create.
- 3) Sa se realizeza o analiza comparativa a timpului de executie a programelor realizate cand paralelizarea la nivel de date se realizează in baza punctelor a) si b).

Mai jos vom prezenta codurile de programe in care se realizeaza variante simple ale lucrarii de laborator, si anume:

- In programul Laborator_1_var_0_a.cpp se realizeaza paralelizarea descrisa in a), matricele sunt de dimensiunea numtask*numtask, sunt initializate de procesul cu rankul 0 si submatricele sunt numai dintr-o singura linie, corespunzator coloana.
- In programul Laborator_1_var_0_b.cpp se realizeaza paralelizarea descrisa in b), matricele sunt de dimensiunea numtask*numtask, sunt initializate de procesul cu rankul 0 si submatricele sunt numai dintr-o singura linie, corespunzator coloana.

Programul Laborator_1_var_0_a.cpp.

```
#include <mpi.h>
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
void invertMatrix(double* m, int mRows, int mCols, double* rez)
  for (int i = 0; i < mRows; ++i)
    for (int j = 0; j < mCols; ++j)
      rez[j * mRows + i] = m[i * mCols + j];
int main(int argc, char* argv[])
  int numtask, sendcount, reccount, source;
  double *A;
  double *B, *Binv;
  int myrank, root = 1;
  MPI Init(&argc, &argv);
  MPI Comm rank(MPI COMM WORLD, &myrank);
  MPI Comm size(MPI COMM WORLD, &numtask);
  double ain[numtask], aout[numtask], bin[numtask], bout[numtask];
```

```
int indA[numtask], indB[numtask];
struct {
  double val;
  int rank;
} inA[numtask], inB[numtask], outA[numtask], outB[numtask];
sendcount = numtask;
reccount = numtask;
if (myrank == root) {
  srand(time(NULL));
  printf("===== RESULTS OF THE PROGRAMM '%s' =====\n", argv[0]);
  A = (double*)malloc(numtask * numtask * sizeof(double));
  B = (double*)malloc(numtask * numtask * sizeof(double));
  for (int i = 0; i < numtask * numtask; i++) {
    A[i] = rand() / 10000000000.0;
    B[i] = rand() / 10000000000.0;
  printf("Initial data\n");
  for (int i = 0; i < numtask; i++) {
    printf("\n");
    for (int j = 0; j < numtask; j++)
      printf("A[%d,%d]=%.2f ", i, j, A[i * numtask + j]);
  }
  printf("\n");
  printf("\n");
  for (int i = 0; i < numtask; i++) {
    printf("\n");
    for (int j = 0; j < numtask; j++)
      printf("B[%d,%d]=%.2f ", i, j, B[i * numtask + j]);
  }
  printf("\n");
  MPI Barrier(MPI COMM WORLD);
}
else {
  MPI_Barrier(MPI_COMM_WORLD);
}
MPI Scatter(A, sendcount, MPI DOUBLE, ain, reccount, MPI DOUBLE, root, MPI COMM WORLD);
for (int i = 0; i < numtask; ++i) {
  inA[i].val = ain[i];
  inA[i].rank = myrank;
}
MPI_Reduce(inA, outA, numtask, MPI_DOUBLE_INT, MPI_MAXLOC, root, MPI_COMM_WORLD);
if (myrank == root) {
  printf("\n");
  printf("For Matrix A: maximal element on the column and row index\n");
  for (int j = 0; j < numtask; ++j) {
    aout[j] = outA[j].val;
    indA[j] = outA[j].rank;
    printf("Column=%d, value=%.2f, row=%d\n", j, aout[j], indA[j]);
```

```
MPI Barrier(MPI COMM WORLD);
  }
  else {
    MPI Barrier(MPI COMM WORLD);
  if (myrank == root) {
      Binv = (double*)malloc(numtask * numtask * sizeof(double));
      invertMatrix(B, numtask, numtask, Binv);
  }
  MPI Scatter(Binv, sendcount, MPI DOUBLE, bin, reccount, MPI DOUBLE, root, MPI COMM WORLD);
  for (int i = 0; i < numtask; ++i) {
    inB[i].val = bin[i];
    inB[i].rank = myrank;
  }
  MPI Reduce(inB, outB, numtask, MPI DOUBLE INT, MPI MAXLOC, root, MPI COMM WORLD);
  if (myrank == root) {
    printf("\n");
    printf("For Matrix B: maximal element on the row and column index:\n");
    for (int i = 0; i < numtask; ++i) {
      bout[i] = outB[i].val;
      indB[i] = outB[i].rank;
      printf("Row=%d, value=%.2f, column=%d\n", i, bout[i], indB[i]);
    MPI Barrier(MPI COMM WORLD);
  }
  else {
    MPI Barrier(MPI COMM WORLD);
  if (myrank == root) {
       printf("\n");
    printf("Nash equilibrium are:\n");
    for (int i = 0; i < numtask; ++i) {
       if (i == indB[indA[i]]) {
        printf("{%d, %d}\n", indA[i], i);
       }
    MPI Barrier(MPI COMM WORLD);
  }
  else {
    MPI Barrier(MPI COMM WORLD);
  MPI Finalize();
  return 0;
}
```

Programul Laborator_1_var_0_b.cpp.

```
#include <mpi.h>
#include <stdio.h>
```

```
#include <stdlib.h>
void invertMatrix(double* m, int mRows, int mCols, double* rez)
  for (int i = 0; i < mRows; ++i)
    for (int j = 0; j < mCols; ++j)
      rez[j * mRows + i] = m[i * mCols + j];
int main(int argc, char* argv[])
  int numtask, sendcount, reccount, source;
  double *A;
  double *B, *Binv;
  int myrank, root = 1;
  MPI Init(&argc, &argv);
  MPI_Comm_rank(MPI_COMM_WORLD, &myrank);
  MPI Comm size(MPI COMM WORLD, &numtask);
  double ain[numtask], aout[numtask], bin[numtask], bout[numtask];
  int indA[numtask], indB[numtask];
  struct {
    double val;
    int rank;
  } inA[numtask], inB[numtask], outA[numtask], outB[numtask];
  sendcount = numtask;
  reccount = numtask;
  sleep(myrank);
    srand(time(NULL));
    if (myrank == root) {
  printf("===== RESULTS OF THE PROGRAMM '%s' =====\n", argv[0]);
    A = (double*)malloc(numtask * numtask * sizeof(double));
    B = (double*)malloc(numtask * numtask * sizeof(double));
  }
  MPI Barrier(MPI COMM WORLD);
    for(int i=0;i<numtask;i++) {</pre>
    // srand(time(NULL));
    ain[i]=rand()/1000000000.0;
    bin[i]=rand()/1000000000.0;
   MPI_Gather(ain, sendcount, MPI_DOUBLE, A, reccount, MPI_DOUBLE, root, MPI_COMM_WORLD);
   MPI Gather(bin, sendcount, MPI DOUBLE, B, reccount, MPI DOUBLE, root, MPI COMM WORLD);
   if (myrank == root) {
      printf("Initial data\n");
    for (int i = 0; i < numtask; i++) {
      printf("\n");
      for (int j = 0; j < numtask; j++)
        printf("A[%d,%d]=%.2f", i, j, A[i * numtask + j]);
    Binv = (double*)malloc(numtask * numtask * sizeof(double));
      invertMatrix(B, numtask, numtask, Binv);
    printf("\n");
```

```
for (int i = 0; i < numtask; i++) {
    printf("\n");
    for (int j = 0; j < numtask; j++)
      printf("B[%d,%d]=%.2f ", i, j, Binv[i * numtask + j]);
  printf("\n");
  MPI Barrier(MPI COMM WORLD);
}
else {
  MPI_Barrier(MPI_COMM_WORLD);
for (int i = 0; i < numtask; ++i) {
  inA[i].val = ain[i];
  inA[i].rank = myrank;
}
MPI Reduce(inA, outA, numtask, MPI DOUBLE INT, MPI MAXLOC, root, MPI COMM WORLD);
if (myrank == root) {
  printf("\n");
  printf("For Matrix A: maximal element on the column and row index\n");
  for (int j = 0; j < numtask; ++j) {
    aout[j] = outA[j].val;
    indA[j] = outA[j].rank;
    printf("Column=%d, value=%.2f, row=%d\n", j, aout[j], indA[j]);
  MPI_Barrier(MPI_COMM_WORLD);
}
else {
  MPI_Barrier(MPI_COMM_WORLD);
}
  for (int i = 0; i < numtask; ++i) {
  inB[i].val = bin[i];
  inB[i].rank = myrank;
MPI_Reduce(inB, outB, numtask, MPI_DOUBLE_INT, MPI_MAXLOC, root, MPI_COMM_WORLD);
if (myrank == root) {
  printf("\n");
  printf("For Matrix B: maximal element on the row and column index:\n");
  for (int i = 0; i < numtask; ++i) {
    bout[i] = outB[i].val;
    indB[i] = outB[i].rank;
    printf("Row=%d, value=%.2f, column=%d\n", i, bout[i], indB[i]);
  MPI_Barrier(MPI_COMM_WORLD);
}
else {
  MPI Barrier(MPI COMM WORLD);
if (myrank == root) {
     printf("\n");
```

```
printf("Nash equilibrium are:\n");
for (int i = 0; i < numtask; ++i) {
    if (i == indB[indA[i]]) {
        printf("{%d, %d}\n", indA[i], i);
    }
}
MPI_Barrier(MPI_COMM_WORLD);
}
else {
    MPI_Barrier(MPI_COMM_WORLD);
}
MPI_Finalize();
return 0;
}</pre>
```